

**Notitie : Natuurtoets bedrijfslocatie Krane-
straat 90 te Horst**

Locatie : Kranestraat 90 tw Horst
Datum : 27 mei 2013
Projectnummer : 211x06586
Opgesteld door : F.W. de Bruijn
Controle door : Rob van Dijk

Voorliggend verslag is opgesteld ten behoeve van de herontwikkeling bedrijfslocatie Kranestraat 90 te Horst opgesteld door BRO met projectnummer 211x06586.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is vastgelegd.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) zijn ruimtelijk vastgelegd in het POL. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleids-

matige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrictlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze natuurtoets

In de natuurtoets zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 27 mei door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist Inschatting Vooronderzoek Vleermuizen (www.vleermuis.net). De te slopen bebouwing is zowel van de buitenzijde als van de binnenzijde onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens, zoals waarneming.nl, Zoogdieren van Limburg en de databank NDFD. Aan de hand van het uitgevoerde

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

de onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het betreft een voormalige champignonkwekerij gelegen aan de Kranestraat 90 te Horst. De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn 384,6-200,8². De ligging van het plangebied is te zien in bijgevoegde afbeelding.

Ligging en begrenzing (blauw) van het plangebied

Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het buitengebied. Het dak van een ruimte van de opstallen is ingestort. Een van de ruimten wordt benut als slaappleats en in verscheidene delen hangt wasgoed. Het terrein is grotendeels versteend en wordt alleen de noordkant begrensd door een strook met opslag van berk, braam, brandnetel en enkele bomen (eik, berk en kastanje). De oostelijke en westelijke kant bestaan uit betonplaten en de zuidkant uit grind afgewisseld met klinkers. Op een klein deel van de oostkant ligt een braakliggend terreintje met opslag van grassen en brandnetels. Aan de zuidkant staan enkele essen en berken. In de omgeving van het plangebied liggen akkers, enkele bedrijven en woningen.

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Foto's van het plangebied en de te slopen opstallen.

Toekomstige (geplande) situatie

Binnen het plangebied worden 4 nieuwe vrijstaande woningen gebouwd. De huidige opstallen, bestaande uit een voormalige champignonkwekerij, worden gesloopt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van door de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Maasduinen, ligt op ruim 10 kilometer van het plangebied. Gezien deze afstand en de beperkte omvang van de ontwikkeling hoeft in het plan geen rekening gehouden te worden met wettelijke gebiedsbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten en op ruim 1 kilometer afstand van de EHS zoals deze is vastgesteld op de Groene Waardenkaart van het POL. Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming voor het gebied hoeft geen rekening gehouden te worden met planologische bescherming van natuurwaarden.

Boswet

De houtopstanden binnen het plangebied vallen niet onder de Boswet aangezien er niet meer dan 20 bomen staan en de houtopstand de 10 are niet overschrijdt. Een gemeentelijke kapverordening kan wel van toepassing zijn.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen waarnemingen gedaan van beschermde of bedreigde vaatplanten uit de Flora- en Faunawet of Rode Lijst. Het plangebied omvat geen geschikte standplaatsen. Dit is niet verwonderlijk gezien de versteende omgeving. Langs de randen is opslag aangetroffen van brandnetel, grassen en kruidenvegetatie. Ook in de NDFF en waarneming.nl zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten bekend.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor de tabel 1 soort de veldmuis (*Microtus arvalis*). Hiervoor geldt een zorgplicht.

Het plangebied valt buiten het verspreidingsgebied van zwaar beschermde soorten als grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*), veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) en eikelmuis (*Eliomys quercinus*) en omvat geen geschikt biotoop van waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) (voornamelijk in dichte vegetatie nabij helder snelstromend water) en valt buiten het verspreidingsgebied van de noorse woelmuis *Microtus oeconomus*). De aanwezigheid van deze beschermde soorten binnen het plangebied is hierdoor uitgesloten.

Vleermuizen

De te slopen opstallen zijn niet geschikt voor vleermuizen. De wanden zijn te glad, de vertrekken te tochtig en er zijn geen plaatsen langs de dakranden waar vleermuizen de kleine zolders van het gebouw binnen kunnen komen. De houtopstanden binnen het plangebied bevatten geen holen en/of loszittende schors en zijn daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied liggen geen geschikte vliegroutes voor vleermuizen. Ook de houtopstanden langs het plangebied zijn hiervoor niet geschikt. De waarde van het plangebied als foerageergebied is nihil.

Vogels

Er zijn minimaal 4 broedgevallen de huismus (*Passer Domesticus*) aangetroffen tussen de platen van het ingestorte deel en tussen dakgoot en dak (zie foto's). Verder zijn twee jonge eksters (*Pica pica*), enkele houtduiven (*Columba palumbus*) en een merel (*Turdus merula*) aangetroffen. Broedgevallen en/of nesten van deze laatste soorten zijn niet gevonden maar de strook begroeiing aan de noordkant kan nesten van merels en houtduiven bevatten.

Broedplaatsen huismus

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten. Van de laatste categorie is de huismus aangetroffen. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Nesten van eksters zijn niet aangetroffen.

Door de sloop van de opstallen zal de nestgelegenheid van de huismus verdwijnen.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal een aantal bomen en struiken worden gerooid. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de perio-

de dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de meeste vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het verwijderen van beplanting buiten de broedperiode (half maart- half juli) uit te voeren, wordt het risico op overtreding van de Flora- en Faunawet voor deze vogelsoorten sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nesttelende vogels aanwezig zijn, mag de aanwezige beplanting ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden.

Vissen, amfibieën en reptielen

Het plangebied bevat geen voorplantingswater of leefgebieden die geschikt zijn voor vissen of amfibieën en daardoor kan de aanwezigheid hiervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor hazelworm (*Anguis fragilis*) of levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), adder (*Vipera berus*), zandhagedis (*Lacerta agilis*) en gladde slang (*Coronella austriaca*). Deze soorten zijn dan ook niet te verwachten.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Gezien de aanwezigheid van kruidenvegetatie en ruigtes komen er zeker vlinders en libellen voor. De aanwezigheid van zwaardere beschermde soorten kan echter worden uitgesloten aangezien het plangebied hiervoor geen geschikt leefgebied bevat.

Conclusie en aanbevelingen

Er zijn minimaal 4 broedgevallen de huismus aangetroffen tussen de platen van het ingestorte deel en tussen dakgoot en dak. De huismus is een beschermde soort uit de Flora en faunawet (artikel 4 eerste lid, onder b). De nesten van de huismus zijn eveneens jaarrond beschermd (artikel 11 Flora en faunawet). Door de sloop van de opstallen zullen de broedplaatsen van de huismus verdwijnen.

Het doden, verwonden of verstoren van de soort kan worden voorkomen door het plangebied te slopen buiten de broed- en nestperiode. De Soortenstandaard Huismus (Dienst Regelingen, 2011) geeft als indicatieve periode april tot en met augustus aan. Daarnaast is het van belang om ervoor te zorgen dat er geen nestgelegenheid voor de huismussen verloren gaat. Geadviseerd wordt om voor de sloop in de omgeving van het plangebied nestkasten voor huismussen te plaatsen. Door in de nieuwbouw nieuwe verblijfplaatsen voor de huismus te creëren, blijft op langere termijn de nestgelegenheid voor de huismus in en rondom het plangebied gewaarborgd. Door dergelijke maatregelen is de sloop van de opstallen niet als overtreding van de Flora- en faunawet te beschouwen. De maatregelen voor de huismus dienen nader uitgewerkt en vastgelegd te worden.

Indien de sloop plaatsvindt buiten het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli) zal een overtreding van de Flora en faunawet voor de merel en houtduif niet aan de orde zijn.